

MKWV :

Inleiding

Verwerking reacties consultatie

Hoorzitting 7 maart 2017

Vlaanderen
is natuur

Art.90ter Bosdecreet (1)

§ 1. De Vlaamse Regering is belast met het opmaken van een kaart op perceelsniveau van de meest kwetsbare waardevolle bossen, niet gelegen in een zone sorterend binnen de categorie van gebiedsaanduiding "bos", "parkgebied" of "reservaat en natuur", zoals aangewezen op de plannen van aanleg of ruimtelijke uitvoeringsplannen.

De meest kwetsbare waardevolle bossen worden geïdentificeerd aan de hand van een multicriteria-analyse op basis van de volgende criteria:

1° oppervlakte;

2° biologische waarde;

3° historiek van het bos;

4° ligging ten opzichte van ruimtelijke structuren inzake bos en natuur;

5° weging ten opzichte van de basiskaart van de inventaris van potentieel waardevolle bossen in Vlaanderen, uitgevoerd door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek.

Bossen waarvoor de gehele of gedeeltelijke ontbossing reeds beleidsmatig werd beslist door middel van definitief van kracht zijnde en niet vervallen beslissingen, genomen voor 18 december 2015, worden niet opgenomen op de kaart van de meest kwetsbare waardevolle bossen.

De Vlaamse Regering bepaalt nadere regels voor de technische invulling van de criteria en de multicriteria-analyse vermeld in het tweede lid.

Art.90ter Bosdecreet (2)

§ 2. De Vlaamse Regering stelt de ontwerpkaart van meest kwetsbare waardevolle bossen, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, voorlopig **vast** en onderwerpt de ontwerpkaart aan een **openbaar onderzoek** dat **binnen 60 dagen** na de voorlopige vaststelling wordt aangekondigd door aanplakking in elke gemeente waarop het ontwerpplan geheel of gedeeltelijk betrekking heeft, door een bericht in het Belgisch Staatsblad en in ten minste drie dagbladen die in het gewest worden verspreid.

Deze aankondiging vermeldt minstens:

- 1° de gemeenten waarop de ontwerpkaart betrekking heeft;
- 2° de wijze waarop de ontwerpkaart kan worden ingekeken;
- 3° de begin- en einddatum van het openbaar onderzoek;
- 4° het adres waar de opmerkingen, vermeld in paragraaf 4, dienen toe te komen.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen rond de organisatie van het openbaar onderzoek.

Art.90ter Bosdecreet (3)

§ 3. Na de aankondiging wordt de ontwerpkaart gedurende 60 dagen ter inzage gelegd in het gemeentehuis van elke betrokken gemeente.

§ 4. De opmerkingen worden uiterlijk de laatste dag van de termijn van het openbaar onderzoek aan de Vlaamse Regering toegezonden bij een ter post aangetekende brief of afgegeven tegen ontvangstbewijs. De opmerkingen kunnen enkel betrekking hebben op het feit of een voorlopig aangeduid kwetsbaar waardevol bos al dan niet voldoet aan de criteria zoals vermeld in paragraaf 1.

§ 5. De Vlaamse Regering stelt na het openbaar onderzoek de kaart van de meest kwetsbare waardevolle bossen, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, definitief vast. Bij de definitieve vaststelling kunnen ten opzichte van de voorlopig vastgestelde ontwerpkaart slechts wijzigingen worden aangebracht, die gebaseerd zijn op of voortvloeien uit de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde opmerkingen.

Het besluit houdende definitieve vaststelling wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekend gemaakt.

Art.90ter Bosdecreet (4)

§ 3. Na de aankondiging wordt de ontwerpkaart gedurende 60 dagen ter inzage gelegd in het gemeentehuis van elke betrokken gemeente.

§ 4. De opmerkingen worden uiterlijk de laatste dag van de termijn van het openbaar onderzoek aan de Vlaamse Regering toegezonden bij een ter post aangetekende brief of afgegeven tegen ontvangstbewijs. De opmerkingen kunnen enkel betrekking hebben op het feit of een voorlopig aangeduid kwetsbaar waardevol bos al dan niet voldoet aan de criteria zoals vermeld in paragraaf 1.

§ 5. De Vlaamse Regering stelt na het openbaar onderzoek de kaart van de meest kwetsbare waardevolle bossen, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, definitief vast. Bij de definitieve vaststelling kunnen ten opzichte van de voorlopig vastgestelde ontwerpkaart slechts wijzigingen worden aangebracht, die gebaseerd zijn op of voortvloeien uit de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde opmerkingen.

Het besluit houdende definitieve vaststelling wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekend gemaakt.

§ 6. In afwijking van artikel 90bis is ontbossing van de meest kwetsbare waardevolle bossen die voorlopig of definitief zijn vastgesteld overeenkomstig paragraaf 2 of 5 verboden.

Art.90ter Bosdecreet (5)

§ 7. In afwijking van paragraaf 6 kan een vergunning voor de gehele of gedeeltelijke ontbossing van de meest kwetsbare waardevolle bossen, zoals aangeduid op de kaart bedoeld in paragraaf 2 of 5, enkel verleend worden na voorafgaand besluit van de Vlaamse Regering, ongeacht de bestemming op de plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Indien een in het eerste lid vermeld besluit wordt genomen, dan zijn wat betreft het bos of bosgedeelte waarvoor het verbod niet langer van toepassing is de bepalingen van artikel 90bis, § 1, tweede lid, en § 2 tot en met § 7, van overeenkomstige toepassing.

Diegene die in aanmerking wenst te komen voor een vergunning voor de gehele of gedeeltelijke ontbossing van de meest kwetsbare waardevolle bossen, zoals aangeduid op de kaart, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, dient hiertoe een gemotiveerd verzoek in bij de Vlaamse Regering. Het verzoek tot afwijking dient een compensatievoorstel te bevatten zoals bedoeld in artikel 90bis, § 5.

De Vlaamse Regering beslist na advies van het Agentschap en een integrale en geïntegreerde afweging om af te wijken van het verbod op ontbossing. De Vlaamse Regering houdt hierbij minstens rekening met de volgende elementen:

1° de doelstellingen vermeld in artikel 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;

2° de ecologische en de ruimtelijk-maatschappelijke context.

Het verbod als vermeld in paragraaf 6 wordt van rechtswege opgeheven door een besluit tot definitieve vaststelling van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan dat betrekking heeft op bossen opgenomen op de kaart zoals vermeld in paragrafen 1 tot en met 5.

Indien de Vlaamse Regering besluit dat geen afwijking kan toegestaan worden van het verbod tot ontbossing, is de Vlaamse Regering ertoe verplicht om binnen twee jaar, te rekenen vanaf dat besluit, een ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vast te stellen voor het betrokken boscomplex.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere formele en procedurele regels voor de toepassing van deze paragraaf.

Toelichting ANB

1. Principes uit art.90ter
2. Waarop is de 'kaart' gebaseerd?
3. De interne consultatie zomer 2016
4. Wat is concrete impact van MKWB?

1. Principes uit art. 90ter

▶ Artikel 90ter :

→ Kaart op perceelsniveau

→ Niet gelegen in 'bos', 'parkgebied' , 'reservaat en natuur'

→ Multicriteria-analyse :

× Oppervlakte

× Biologische waarde

× Historiek

× Ligging tov ruimtelijke structuren bos en natuur

× Ligging tov eerdere studie INBO 'potentieel waardevolle bossen'

→ Beleidsmatige beslissingen genomen voor 18/12/2015

▶ Technische invulling door de VR

*Meest
kwetsbare*

*Waarde-
volle*

Vlaanderen
is natuur

1. Principes uit art. 90ter (2)

- ▶ Bossen aangeduid op kaart : ontbossingsverbod vanaf ontwerpkaart (dus vóór openbaar onderzoek)
- ▶ Ontwerpkaart ondergaat openbaar onderzoek : duur 60 dagen
- ▶ Verwerken opmerkingen openbaar onderzoek : geen deadline
- ▶ Afwijking van verbod tot ontbossen :
  - Bij VR
  - Ecologie – ruimtelijk-maatschappelijke context – principes van duurzame ruimtelijke ordening
  - Indien geen afwijking : GRUP op te starten
  - Indien wel afwijking : nog steeds omgevingsvergunning nodig, incl. compensatie
- ▶ Verbod wordt opgeheven bij beslissing GRUP

Uit de MvT bij art.90ter

Onder **beslist beleid** worden enkel definitief van kracht zijnde beslissingen begrepen, die genomen werden voor **18/12/2015**. Hierbij kan het gaan om (niet limitatief):

- ▶ niet vervallen verkavelingsvergunningen of stedenbouwkundige vergunningen voor ontbossing;
- ▶ niet vervallen stedenbouwkundige attesten;
- ▶ niet vervallen vergunningen voor ontginning van oppervlaktedelfstoffen;
- ▶ een ontheffing van het verbod op ontbossing, zoals bedoeld in artikel 90bis, §1, derde lid;
- ▶ een niet vervallen planologisch attest;
- ▶ een voorkeursbesluit (decreet Complexe Projecten).

Bepalingen in structuurplannen, beslissingen voor de opstart van een MER (MER: milieueffectrapportage) of startbeslissingen (decreet Complex Project) worden **niet** als beslist beleid aanzien.

2. Basis vd kaart: de formule 'waardevol'

- ▶ Voorbereidende Studie: diverse formules tegen elkaar uitgezet. Uiteindelijk gekozen voor 1 formule waarmee verder werd gewerkt
- ▶ multicriteria-formule van studie identiek hernomen voor aanmaak huidige kaart
- ▶ multicriteria-formule:
  - $\text{Score} = (\text{BWK-score}) + (\text{opp-score} \times 2) + (\text{historiek} \times 2) + (\text{GNBS}) + (\text{INBO-kaart} \times 2)$
  - Per criterium : score van 1 - 5
  - Totale score: minimaal 8, maximaal 40
- ▶ Elk bos heeft score gekregen
- ▶ Grens 'meest waardevol' = 22 punten

2. Basis vd kaart: uitgesloten bossen

- ▶ Op basis van criterium 'ligging tov ruimtelijke structuren' zijn een volgende bossen uitgesloten uit MKWB :
  - Domeinbossen
  - Bossen waar ANB het beheer voert (technisch beheer of via overeenkomsten) : patrimoniumdatabank ANB
  - Bossen in militaire domeinen onder 'protocol'
  - Bossen in natuureservaten

Reden : geen realisatie naar harde bestemming te verwachten

2. Basis vd kaart: beslist beleid

1. Ontbossingen volgens goedgekeurde inrichtingsprojecten (Rvk, LI, NI)
2. Goedgekeurde ontbossingen art.90bis BD (uit de ontbossingsdatabank)
3. Noodzakelijke ontbossingen volgens soortenbeschermingsprogramma's
4. Noodzakelijke ontbossing volgend uit bestemmingswijzigingen volgens RUP's vanaf 01/02/2014
5. Percelen gevat onder goedgekeurd landschapsbeheersplan
6. Versie 03/06/2016 : beslissingen VR vanaf 01/02/2014 tot aan vaststelling ontwerpkaart die realisatie inhouden van een concreet project en een ontbossing tot gevolg hebben
  - Bijgesteld door advies RvSt : beperken tot 18/12/2015

2. Basis vd kaart: stapsgewijze opmaak – voorbereiding

- ▶ Uitgaande van Boswijzer 2013:
  - Stap 1: berekenen MCA-score voor alle bossen
  - Stap 2 : Ruimteboekhouding situatie 1/7/2015 + definitief goedgekeurde RUP (tot 18/12/2015) :
  - Stap 3: bossen in natuur-, bos- en parkgebied uitsluiten
  - Stap 4: ontbossing uit ontbossingsdatabank en inrichtingsprojecten uitsluiten
  - Stap 5: bossen in beheer ANB of erkend natuurreservaat uitsluiten
  - Stap 6: bekomen kaart confronteren met BWK : zoveel mogelijk corrigeren op perceelsgrenzen
  - Stap 7 : ‘beslist beleid’ aftrekken

2. Basis vd kaart: stapsgewijze opmaak – Beslissingen VR (1)

- ▶ Voorontwerp BVR + ontwerpkaart als bijlage
  - Eerste versie kaart: eind februari 2016
    - × Snelle check door provinciale diensten ANB : nog schrappingen, meest ‘definitie bos’ correcties
  - Eerste IKW : 22 maart 2016 : gevraagde verduidelijkingen en aanpassingen ontwerp BVR
  - Tweede IKW : 22 april 2016
    - × Controle op vergunde ontbossingen
  - 3 juni 2016 : principiële goedkeuring VR
  - 5 juli 2016 : advies RvSt
  - 15 juli 2016 : geen beslissing VR; eerst interne consultatie

2. Basis vd kaart: stapsgewijze opmaak – Beslissingen VR (2)

- ▶ Voorontwerp BVR 'procedure afwijking + aanpassen bosbehoudsbijdrage
  - 24 juni 2016 : eerste principiële goedkeuring VR
  - 31 augustus 2016 : advies SARO
  - 15 september 2016 : advies MINA-raad
  - 20 januari 2017 : tweede principiële goedkeuring
  - 24 februari 2017 : advies RvSt

- ▶ Ontwerp Omzendbrief
  - 1 juli 2016 : bijstelling eerste versie na MKWB
  - 17 november 2016 : overleg VVSG + VVP
  - 12 december 2016 : def versie beschikbaar

Toelichting ANB

1. Principes uit art.90ter
2. Waarop is de 'kaart' gebaseerd?
3. De interne consultatie zomer 2016
4. Wat is concrete impact van MKWB?

3. De interne consultatie

► 27 juli 2016 : mail van AG-ANB naar alle entiteiten Vlaamse overheid (leidend ambtenaren; generieke mailadressen) :

→ Duiding opdracht

→ Digitale kaartbestanden

→ Xls-bestand als format voor punctuele opmerkingen per polygoon

→ Deadline : 31 augustus 2016

→ Opmerkingen :

× Geen bos

× Geen correcte berekening multicriteria-score

× Besliste ontbossing voor 18/12/2015

Ontvangen reacties

Beleidsdomein	Entiteit	Opmerkingen	Opmerkingen per polygoon
Kanselarij en Bestuur	Departement Kanselarij en Bestuur	Geen	Neen
	Agentschap Informatie Vlaanderen	Geen	Neen
Economie, Wetenschap en Innovatie	Agentschap Innoveren en Onder-nemen	Ja	Ja
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	Agentschap Zorg en Gezondheid	Ja	Neen
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media	Ja	Ja
Landbouw en Visserij	Departement Landbouw en Visserij	Ja	Neen
Mobiliteit en Openbare Werken	Departement Mobiliteit en Openbare Werken	Gecoördineerd voor de MOW entiteiten	Neen
	Agentschap Wegen en Verkeer	Ja	Ja
	Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust	Neen	Neen
	NV De Scheepvaart	Ja	Ja
	Waterwegen en Zeekanaal	Ja	Ja
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	Wonen-Vlaanderen	neen	neen
	Agentschap Onroerend Erfgoed	Ja	Ja
	Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen	Ja	Ja

Samenvatting reacties

▶ Beslist beleid :

- Verwijzingen naar VR beslissingen (ENA, investeringsprogramma's,...)
- Plannen voor fietspaden, heraanleg kruispunten, afritcomplexen, verbreding kanalen, ophogen van bruggen,....
- Reeds uitgevoerde kapping maar niet gedocumenteerd als vergunde ontbossing
- Vrees voor doorkruisen plannen voor infrastructuurwerken, invulling bestemming als bedrijventerrein

- Verwerking ANB : opmerkingen onvoldoende gedocumenteerd, dus niet verwerkt

Samenvatting reacties

- ▶ Kwaliteit kaart : vb. overlap met wegen, volgt perceelsgrenzen niet, uitlopers en slivers
  - Gecorrigeerd indien opm op die polygoon sloeg
- ▶ Geen bos
  - Waar correct volgens ANB, gecorrigeerd
- ▶ Criteria : 'gezondheid' en 'erfgoedwaarde (volgens beschermingsbesluiten)'
  - Staan niet in art.90ter
- ▶ Eigendomssituatie of beheer door andere entiteiten VO :
  - Geen rechtsgrond in decreet of ontwerp BVR
- ▶ Onvoldoende documentatie 'vergunde ontbossing'
  - Onderzoek door ANB : indien correct, gecorrigeerd

Resultaat

- ▶ Reacties werden bekeken volgens ontvangst
- ▶ Laatste ontvangen reacties : 10/11/2016
- ▶ Totaal areaal MKWB :
  - versie 03/06/2016 : **12.334,10 ha**
  - Correcties interne consultatie en RvSt:
    - × Afgetrokken ontbossing SBP 'kwartelkoning' terug bijtellen omdat SBP is goedgekeurd na 18/12/2015 : + 15,74ha
    - × Correcties uit interne consultatie : - 8,96 ha
  - Actueel : **12.340,87 ha**

Voorbeeld uit geoloket

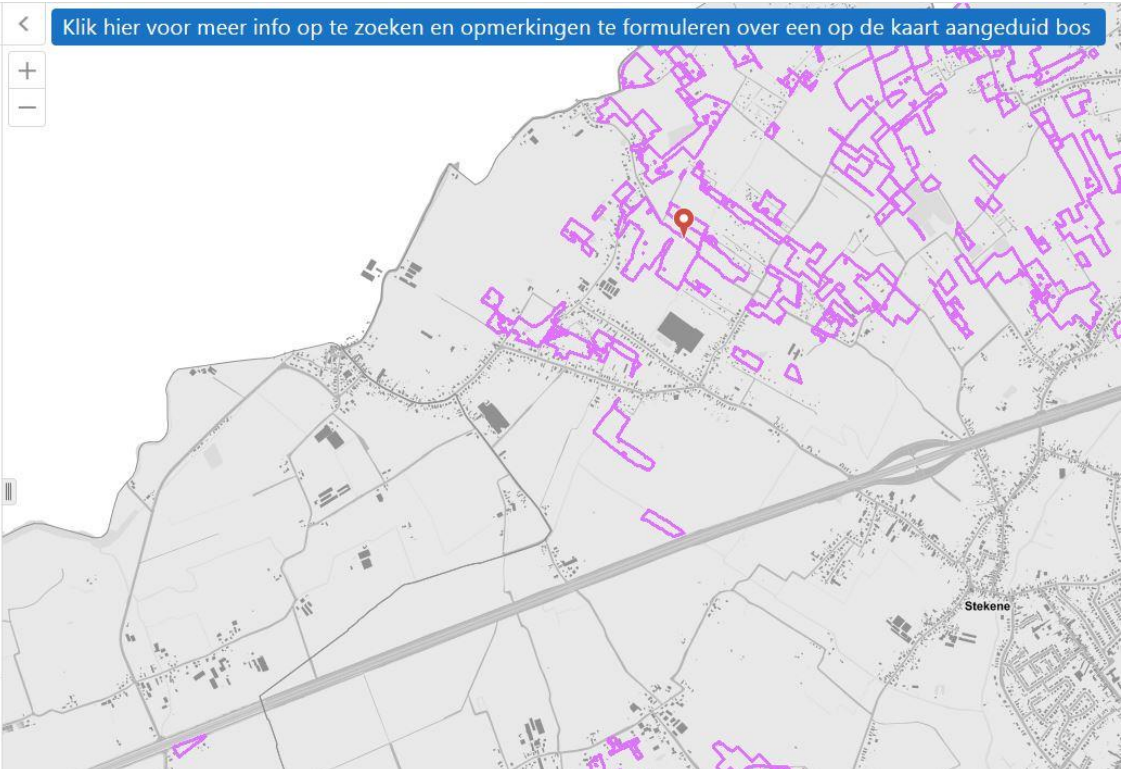
Resultaten van de identificatie... ☰ ✕ < Klik hier voor meer info op te zoeken en opmerkingen te formuleren over een op de kaart aangeduid bos

📍 **Waardevol bos ovl_1537**
Dit bos is kwetsbaar wegens zijn ligging in landbouwgebied.

De oppervlakte van dit bos is groter dan 30 ha; historisch gezien gaat het over bos dat zowel in 1775, 1850 als begin 20ste eeuw bebost was. Volgens de inventaris zonevreemde bossen ligt minder dan 75 % van de oppervlakte binnen de inventaris kwetsbaar bos van het INBO. Wegens zijn biologische waarde kreeg het bos een gemiddelde score van 2,71; tov de **Gewenste Natuur- en BosStructuur (GNBS)** ligt het bos als volgt: meer dan 75 % van de oppervlakte ligt binnen de GNBS.

Deze beoordelingen werden vertaald naar scores, die na optelling zorgen voor een bepaalde waarde. Dit bos kreeg hierdoor een waarde van **33,71**. Enkel bossen met een waarde groter dan of gelijk aan 22 worden als Meest Kwetsbaar Waardevol Bos beschouwd. Meer uitgebreide informatie over deze waardereingscore, de berekeningswijze en de achtergrond bij de verschillende factoren vind je op [de website van ANB](#).

[Maak een opmerking over dit bos](#)

Vlaanderen
is natuur

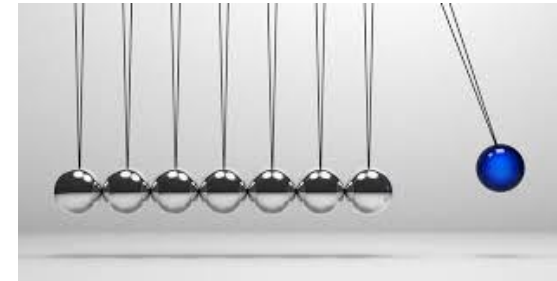

4. Wat is concrete impact van MKWB?

- ▶ Bestaand beleid art.90bis :
  - Geen verbod :
    - × 'wonen' en 'industrie'
    - × Werken van algemeen belang
  - Alle andere wel verbod, maar ontheffing door AG ANB op basis van ecologische criteria (interne richtlijn ANB)
- ▶ MKWB art.90ter :
  - Overall een verbod indien op kaart :
    - × 'wonen' : **523,31 ha**
    - × 'industrie' : **1.773,4 ha**
  - Afwijking van verbod mogelijk door VR :
    - × Principes goede ruimtelijke ordening vs. bosbehoud
    - × Algemeen belang primeert op particulier belang

“Maar het is met de mens als met de bomen. Hoe meer hij naar de hoogte en naar het licht wil, des te sterker streven zijn wortels naar de aarde, nederwaarts in het donkere, het diepe.”

Frederik Nietzsche

Vlaanderen
is natuur